

eVOKES

Valtakunnallinen ohjausalan osaamiskeskus

eVOKES?

Elinikäisen ohjauksen kehittäminen Aluetutkimuksen tuloksia

Jyväskylä 22.4.2015

www.evokes.fi

Keskeisiä huomioita

- Viimeisten parin vuoden aikana elinikäisen ohjauksen koordinointi alueilla on jäsentynyt
- ELO-ryhmissä on varsin kattava edustus, joskin oppilaitosten rooli on korostunut
- ELO-ryhmän suorat vaikutusmahdollisuudet ovat rajalliset: kehittäminen tapahtuu
 - rakentamalla yhteistyöverkoston ja sitoutumista yhteistyöhön
 - tietoa kokoamalla ja jakamalla
 - aluestrategian avulla

Lisää huomioita

- Ohjauspalvelujen saatavuudesta voitaisiin tietää enemmän kuin nyt tiedetään
- Perus- ja toisen asteen koulutuksen nivelvaihe on hoidettu hyvin
- Työssä olevien aikuisten, vaikeasti työllistyvien aikuisten sekä heikossa asemassa olevien nuorten palveluissa katsottiin olevan eniten kehitettävää

Vielä muutama huomio

- Alueellista päätöksentekoa halutaan kehittää, vaikka organisaatioiden omasta päätösvallasta ei haluta luopua.
- Kysymys on siis siitä, miten verkosto saadaan toimimaan mahdollisimman hyvin.
- Tämä puolestaan johtaa kysymään miten verkostotyö ei jää vain verkoston ylläpitämiseksi vaan aidosti hyödyttää mukana olevia tahoja.

Entä sitten ”ohjaus”?

- Aineisto herättää kysymyksen kuinka monin tavoin elinikäinen ohjaus tulkitaan eri puolilla maata.
- Tulkinta on yhteydessä siihen, mitä kehitetään, mitä seurataan ja mitä arvioidaan: ihan kaikkea ei voine kehittää elinikäisen ohjauksen nimissä?

Ihan vain hämmennyksen vuoksi

- Opinto-ohjaus, opinto-ohjaaja, opintoneuvoja, tuutori, tukioppilas
- Uraohjaus, uraohjaaja, ammatinvalinnan ohjaus, ammatinvalintapsykologi
- Elämänsuunnittelu, Life Design, life coaching, tulevaisuusohjaus
- Nivelvaiheen ohjaus, aikuisten ohjaus, aikuisohjaus, erityisryhmien ohjaus, erityisohjaus, työvalmennus, työpaikkaohjaus, työnhakuvalmennus, ammatillisen kasvun ohjaus, oppimisen ohjaus, työpaikkaohjaus, työpaikkaohjaaja, työnohjaus, työkokeilu
- Palveluohjaus, palveluohjaaja, palveluneuvonta, sosiaaliohjaus, sosiaaliohjaaja, koulunkäynnin ohjaaja, lastenohjaaja, leikkitoiminnan ohjaaja, vammaispalveluohjaaja, kuntoutusohjaaja, nuoriso-ohjaaja, vapaa-aikaohjaaja, asuntolan ohjaaja, kuntosaliohjaaja, personal trainer, toiminnan ohjaus
- Yritysneuvonta, yritysneuvoja, rahoitusneuvoja, työpaikkamentori, muutosvalmentaja, muutoskonsultti

Siten

- Vaikka ELO-koordinaatio on edistynyt viime vuosina, sen kohdistuminen yhtäläisesti tulkittuun ”elinikäiseen ohjaukseen” ei täysin toteudu.
- Kun toiminnan kohde (ja sisältö) elää edelleen eli on neuvottelujen kohteena, koordinaation jäsentyminen ja tiivistyminen selkeytyneiksi toimenpiteiksi on edelleen kehkeytymässä
- Auttaisiko tässä valtakunnan tason normeeraus tai laatukehikon tapainen työväline, joka osoittaa seurattavat kohteet/asiat vai jokin muu?

Laatu ja arviointi

- Kokonaiskuva hajanainen: arviointimenettelyt ovat kehitysvaiheessa
- Laadun arvioimiseksi on yksittäisiä työvälineitä tai sitä arvioidaan/varmistetaan osana organisaatioiden laatumenettelyjä
- Alueellisia elinikäisen ohjauksen kokonaisarviointeja tuskin on olemassa (toisaalta: vrt. SPAM)

Mutta mitä on ”laatu”?

1. **Johdonmukaisuutta**: Laadukas toiminta on säännönmukaista, virheetöntä ja tasalaatuista.
2. **Toiminnan tarkoituksenmukaisuutta**: Laatu arvioidaan tai palvelun tarkoitukseen. Laatu on sitä korkeampi, mitä paremmin vastataan tarkoitukseen.
3. **Vastinetta rahalle**: On tehty sitä mitä on sovittu. Tuottavuus on keskeinen laadun kriteeri.
4. **Toiminnan muutosta**: Asiakastyytyväisyyden tavoittelu ei ole keskeistä, vaan tavoitteena on muuttaa asiakkaan näkemyksiä ja ajatuksia ja edistää oppimista. Muutos voi tapahtua yksilön ohella myös organisaatiossa tai yhteisössä.
5. **Moraalinen päämäärä**: Kaikilla on moraalinen velvollisuus tehdä parhaansa.
6. **Hyvä prosessi ja/tai hyvä lopputulos**: Prosessissa on oleellista toiminnan jatkuva kehittäminen, kun taas lopputuloksen näkökulmasta on oleellista, että vastataan mahdollisimman hyvin asiakkaiden tarpeisiin. Asiakastarpeisiin vastaaminen on siis laadun keskeinen kriteeri.

Tästä eteenpäin

- Kyselyraportti (1. ja 2. osan kysymykset) valmis
- 2. osan laatua ja arviointia koskevat kysymykset raportoidaan pian
- Kyselyn 3. osa avataan vastattavaksi toukokuun alussa
- ELO-ryhmien jäsenille lähetetään kysely vielä ennen kesälomia
- Uusien aineistojen raportointi syksyllä